

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Nekoliko obračuna.

I.

Poslanska zbornica je z razkrinkanjem in z obsodbo dra. Šusteršiča storila dobro, obče koristno delo, katerega mora biti vesel vsak, kogar klerikalni strup še ni tako demoraliziral, da je izgubil vsak čut za pravico in poštenje in padel na nivo tistih ljudi, ki zdaj svetu telegrafično oznanjajo svojo pravno inferiornost.

Z obsodbo državnega zbora ni zadeta samo oseba dra. Šusteršiča. Obsojena je tudi stranka, katero vodi dr. Šusteršič skupno s katoliškimi škofi in s katoliškimi prelati, in obsojen je sploh klerikalizem, čigar tipični reprezentant je ta prebivalec Ovijske hiše.

Razprava državnega zbora o žlindri je razkrila svetu, s kakimi ljudmi se ima boriti slovensko napredništvo, in kakih sredstev se poslužujejo ti ljudje v političnem boju, ne da bi temu duhovščina s škofi na čelu ugovarjala, in ne da bi se ta duhovščina ob tem količkaj spotikala. Afera z žlindro je pokazala Šusteršičevo brezvestnost v političnem boju in cinčno drzovitost, s katero je pripravljen ugonobiti vse, tudi najboljše, obče koristne naprave, samo da zmaga njegova volja. Zdaj mu je vendar strgana krinka z obraza in ž njim vred duhovniški stranki, ki ima vedno polna usta krščanske morale, sama pa se ravna po uprav ciganski morali.

Razprava v državnem zboru je bila dobro delo, in hvaležni moramo biti parlamentu, da je to do delo opravil in izvršil nad dr. Šusteršičem zasluženostu justifikacijo, zakaj nekaj dobrih posledic bo to vsekako imelo, če že družih ne, vsaj to, da je svet nekoliko bližje spoznal to ničvredno kranjsko klerikalstvo.

Že to je nekaj vredno. Pri vladi in v parlamentu so doslej klerikalni poslanci veljali sicer za precej nedolžne, a vseskozi honetne ljudi, in vsled tega so ti klerikalci uživali vedno pri slovanskih strankah

mного podpore. Ko se je 1. majnika glasovalo o vprašanju, če ima dr. Šusteršič od žlindre umazane roke — in pri tej točki je šlo za bistvo cele afere z žlindro — pa so vse slovanske stranke pustile dr. Šusteršiča na cedilu. Razen nekaterih osebnih prijateljev ni noben slovanski poslanec glasoval s Šusteršičem.

Tudi pri vladi ne more biti razkrinkanje dr. Šusteršiča brez posledice. Doslej so klerikalci uživali vedno največjo podporo pri vladi, zlasti v poljedelskem ministertvu so prisegali na ožlindrano Šusteršičevo organizacijo in jo na vso moč pospeševali, prav ker je niso poznali. Tej ožlindrani organizaciji na ljubav je hotelo ministertvo ugonobiti kmetijsko družbo, je hotelo tihotapsko vinogradniško društvo napraviti za središče vse vinske kupčije v deželi in je hotelo ves kmetijski stan organizirati v konsumnih društvih. Ali more to ministertvo tudi po razkritju, kako je »Gosp. zveza« manipulirala z žlindro, še nadalje tako postopati kakor doslej?

Največje važnosti pa je, da so širši krogi doma in zunaj naših krajev spoznali, kaka stranka so naši klerikalci, in da so dobili nekoliko jasnejše pojme o silno težkem stališču, ki ga ima napredna narodna stranka v boju s klerikalizmom. Ljudstvo bo zdaj vsaj deloma spoznalo, kako sleparski je tisti slovenski klerikalizem, ki vedno pridiguje moralo, sam pa se poslužuje najzavrženejših sredstev. Spominjamo se samo, kako je Šusteršič v Ribnici oznanjal, da je vsak liberalni goljuf, kako je Vencajz v Cerknici in v Žužemberku razglašal, da so liberalci sleparji, s kako nečuvno in brezprimerno brutalnostjo je duhovniško časopisje predstavljalo vse naprednjake kot parasite, oderuhe in goljufe, in kako je celo škof v svojem pastirskem pismu dolžil napredno stranko sovrašstva in odpada od moralnih nauk katoliške vere ter učil, da bodo ožlindrani katoličani, kakor Šusteršič in Vencajz, ljudstvo pripeljali nazaj h Kristusu kralju.

Državni zbor pa je sedaj na najsl-

vesnejši način užgal dr. Šusteršiču in celi duhovniški stranki pečat žlindre na čelo ter spoznal, da je ta duhovniška stranka, ki se v političnem boju poslužuje infamnih sredstev, ki obrekuje, natolcuje, sumniči in čast krade ter še svoje ljudi goljufa, nepoštena stranka.

V Ljubljani, 10. maja.

K položaju v parlamentu.

Med Čehi in Nemci ter med vlado se je glede parlamentovega programa dosegel kompromis. Radi vodocestne in investicijske predloge so bile nastale take težave, da se je bilo že resno bati, da bo parlamentovega delovanja konec. Še pred dvema dnevoma se je izdalo geslo: Brez investicij nobene predloge glede žganjarine. Bati se je bilo, da se začne zopet vlagati nujni predlogi, nekateri so govorili že o obstrukciji, ki prepreči, da bi se začelo takoj obravnavati predlogo glede žganjarine. Ker je železniški odsek dognal obravnavanje načrta glede novih davkov na žganje, tako da pride predloga kmalu k drugemu čitanju, v zbornici, ker se je glede vprašanja vodnih cest dosegel kompromis, je novela glede žganjarine iz nevarnosti in bo menda v treh štirih sejah dognana. Glede razvrstitve točk, ki pridejo do Binkošti še na vrsto v zbornici, se poročila ne skladajo. Vodocestna predloga pride ali takoj za investicijami na vrsto, ali pa se razvrste točke takole: predloga glede žganjarine, prvo čitanje proračuna in proračunskega provizorija, investicijska predloga, proračunski provizorij, vodocestna predloga. Poleg tega pride na vrsto več manjših zakonskih načrtov, med temi predloga glede carine na vino. Da je bil položaj v parlamentu v istini že zelo nevaren, priča tudi brzojavka v »Nar. Listih«: Ta dan je bil resen, železniška in vodocestna predloga sta stopili v odločilni štadij. Nevarnost, da bi se obe za to zasedanje preprečili, je srečno odstranjena. Nadejati se je, da so tudi vodne ceste do Binkošti zagotovljene.

Nemiri v Barceloni.

V Španiji so izgreli in nemiri že na dnevnem redu. Velika revščina, v katero je kraljestvo zašlo radi zadnje vojne s Kubanci in Američani, vpliva tudi na največja industrialna podjetja, zato pa so delavski štrajki v Španiji zadnji dve leti že nekaj vsakdanjskega. Štrajk v Barceloni, ki se vrši sedaj, pa je dobil jako resen značaj. Delavci tovarnic in tramvajski uslužbenci imajo po ulicah boje z vojaštvom, orožništvom in redarstvom. Mnogo oseb je bilo že ubitih ali ranjenih. Delavcev in delavk je okoli 6000. Vse trgovine so zaprte, ladije ne morejo iz luke, ker ni premoga. Guverner je demisioniral. Proglasilo se je vojno stanje. 8000 vojakov je zasedlo mesto. Republičani simpatizirajo očitno z delavci. Izdali so se manifesti proti vladi in proti duhovščini. Nekega duhovnika so delavci pretepli na ulici. Izgredniki so napravili po tovarnah mnogo škoda ter razbili neki policijski biró. Tudi čakalnice tramvaja so porušene in carinske hišice požgane. Več sto oseb je v ječah. Vsi anarhisti so izgnani. Položaj je skrajno nevaren.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so zopet enkrat — že dolgo niso bili! — veseli. Iz Kapstadta je došla temna in nerazumljiva brzojavka, ki je sporočila veliko angleško zmago. Na severju in vshodu Transvaala so se te dni vršili večji boji, in Buri so imeli baje hude izgube. 40 Burov je bilo ubitih, 200 ranjenih in 160 se jih je udalo. Mnogo dokumentov in bankovcev, 220 vozov in 9000 konj je bilo zaplenjenih. Med burškimi četami vlada baje velika demoralizacija. Ta brzojavka pa ne pove, ali so imeli vse te izgube Buri v eni sami bitki, ali v omenjenih množičnih bojih na raznih krajih severne in vshodne Transvaalske. Bržčas je drugo, sicer bi se imevala imena kraja in poveljnikov ter število nasproti si stoječih čet. Tudi ni omenjeno, tekom katerega časa so imeli Buri te izgube, ter je torej možno, da so

LISTEK.

Romantična noč.

(Spisal Jos. Murn-Aleksándrov.)

To noč nisem spustil zaves pri svojem oknu. Pritrdil sem jih še nalašč, kolikor mogoče dobro in odprti tudi notranje okno. Srebrni lunini žarki lili so kot tekmujoč v mojo sobo, trepetali zdaj po dolgi, ozki mizi, zdaj po temotnih tleh, poljubljali lahko veliko, starinsko podobo v širokem, zlatem okvirju in se odbijali pojemajoč od starih, rdečih vrat. Mehka, uspavajoča svetloba se je prelivala v sto najrazličnejših barv, ki se dačó samo čutiti in uživati; zdaj belkasto, kmalu na to srebrnosivo, medlo rdečkasto, pomarančasto... Velika stenska ura donela je otlo in nekam zaupno. Posamezni prameni dolzega nihala izgubljali so se v vedno slabejših in izginjajočih žarkih, reflektirajoči trakovi brusenega ogledala so se pa združevali na tleh v živomigljajočih lisah.

Jaz in moj Poluks ležala sva na postelji in molčala.

Tega Poluksa si predstavljajte kot človeka mladega, šibkega, vedno smehljajočega izraza, dobrodušnih, simpatičnih očij ter rahlo odprtih ust, pripravljenih vedno na mehko, sladko pritrditev, ali pa na

dolgi, šegavi hm. — Omilil se mi je in postal skoro potreben. Večkrat, ko sem sedel sam v sobi, vznemiril sem se nekako čudno, gledal zagonetno okoli, skušajoč si razložiti in stolmačiti to duševno stanje.

Soba je bila sicer ozka, vendar se mi je zdela v taci trenutkih neizmerna, puščobna. Vsekako mi je nečesa nedostajalo. Na koridoru začujem stopinje, elegantne in elastične. Prihajal je Poluks. Zasmel sem se, prižgal svojo pipico, in dolga prijetna zabava se je pričela. Govorila sva o vsem mogočem in nemogočem. Reševala sva probleme, ki sploh ne eksistirajo, delala načrte, neizrečeno čudne.

Tako nekako se zabava dame. In imel je moj Poluks nekaj take narave, mehke in sanjarske. Bil je sila rahločuten. Večkrat sem čul v dolgi, brezsanjski noči tih, pritajen stok od strani, kjer je stala njegova postelja. Smilil se mi je. In mogoče se mi je prav ta čut izpremenil v ono simpatijo, ki veže na se ljudi. Bil je še tako nezrel in neizkušen!...

To noč sva ležala molčé in motrila srebrno-lesketajoče barve na oknu.

„Kako je prijetno,“ prekinil je molk. In pričelo se je.

Predmet za predmetom se je vrstil in se izgubljal mehko. Govorila sva tako, kot se govori navadno v takih nočeh. Na posled sva prišla na svoje kolege in pre-

rokovala njih bodočnost. Seveda sredotočje njih bodočnosti sva stavila v ona bitja, ki baje slade človeško življenje, tako grozno pusto in neizrečenski žalostno... O, da bi vedeli oni, kaj sva jim prisodila! Polovico njih sva vrgla kot nerabne v koš, četrtini njih sva prisodila osodo kometov in le na ostalih sva konstatirala suverenstvo. Prešla sva malone vse.

Najin razgovor se je zasuknil čisto nepričakovano na popolnoma nasprotni pol.

„Tako me stresa! Kaj če bi umrl... Kaj bi storil, če bi me našel na jutro mrzlega v postelji, s široko odprtimi očmi...!“

Osupnil sem. Nekaj čudnega me je pretreslo. — Moj Poluks me je še nekaj povpraševal, toda jok njegovega glasu se je izgubil zaman v tišini.

Prišla mi je na misel moja babica. Večkrat, ko se je utrudila od dolgega govorjenja, (no, Bog ve, če se babice sploh kdaj utrudijo z govorjenjem; mogoče je bilo kaj drugega...) legla je na postelj, sklenila roke na prsih kot v molitev in vzdihnila...

„Moj Bog, kdaj bom ležala takole na mrtvaškem odru, ledeno mrzla, z zaprtimi očmi, voščeniim licem... Okoli mene bodo gorele sveče, na vznožji bo stal porcelanasti krožnik z blagoslovljeno soljo in pušpanom, ljudje pa bodo prihajali...“

In zaprla je babica oči in ležala kot mrlič... „Pepek, Pepek... ni več daleč ta čas... Vselej mi je bilo neizrečeno tesno pri srci... Zaihtel sem... No, bil sem še otrok... čisto majhen, z drobnimi ročicami, z razmršenimi lasi...“

In babica je umrla... Tiho je bilo v sobi. Ležala je na visokem odru, upalih, nagubanih, voščeniim lic, z velikim molkom, v svoji ženitovanjski obleki... Bilo je tako zelo tiho. — Zabrenčala je le zdaj pa zdaj muha mrtvaščinica in sela v rezki črti na njene posinele ustnice... Hodili smo po prstih, ljudje pa so prihajali...

In videl sem svojega Poluksa... Tako tiho je bilo v sobi! Nobenega dihanja ni bilo čuti. Le stenska ura je tiktakala.

Prestrašil sem se kot še nikdar v svojem življenji. Čutil sem, kako mi je kri malone zastala, kako me je stresel težek mraz.

Planil sem kvišku in hitel k postelji svojega prijatelja. Sklonil sem se prav do njegovih ust in pristavil uho... Lahen, gorak diha mi je zabožal lice... Spal je trdno.

„Ah, ta strah!“ Zasmel sem se.

Luna je sijala še vedno polno, intenzivno skozi okno, osevajoč bliščeče ondi zgrnjeni, beli papir...

se vršile te bitke in praske več tednov. Skoraj gotovo je, da se kaka odločilna, za vso vojno važna bitka med večjimi vojskami Burov in Angležev ni vršila. Možno pa je, da je število burskih padlih in ujetih mož zopet potrojeno. Iz tabora Deweta poročajo, da dela sedaj Dewet na reorganizaciji svoje vojske po evropskem vzoru. Izdal je dnevno povelje, s katerim se vojaška disciplina v taboru poostreje imenoval je sam častnike — doslej so jih volili posamezni oddelki med seboj — ter določil smrtno kazen za vse Bure, ki bi brez povelja višjih poveljnikov pobegnili, t. j. zapustili svoje pozicije pred sovražnikom. General French, ki ima malarijo, se vrne v Evropo. S tem izgube Angleži v Južni Afriki svojega najboljšega generala. Na jugovshodu Transvaala se Buri zopet združujejo v večje čete ter se Angležem, zlasti južno Standertona, z uspehom postavljajo v bran. Botha in Viljoens sta združila svoje čete in sta zasedla Carolino. Iz Bruslja je dobila »Morning Post« brzojavko, da je nad 2500 holandskih, nemških in francoskih prostovoljcev došlo preko Nemške-Jugozahodne Afrike v tabor Burov. Iz Bruslja se tudi poroča, da so Krügerjevi prijatelji preverjeni, da Kitchener ne začne mirovnih pogajanj, ker ve, da ima Botha ukaz, odkloniti vse mirovne ponudbe, ki ne jamčijo Burom popolne neodvisnosti. Zato se pogajanja sedaj še ne ponove. V mesecu aprilu so izgubili Angleži 3233 mož, ki so ali ubiti, ranjeni in ujeti. Od začetka vojne do konca aprila pa so izgubili Angleži 63.498 mož, med katerimi pa niso vštetih bolniki za navadnimi boleznimi.

Dopisi.

Iz Gorij, 8. maja. Blejcem v opomin. Izvajanja Radovljčanov pod to šifro v sobotni številki »Slov. Naroda« odgovarjamo Gorjanci sledeče: Iz srca privoščili bi mi Gorjanci Blejcem najugodnejši kolodvor bodoče bohinjske železnice, a Radovljčani in Blejci naj ne zamierijo, gre se tu tudi za našo kožo. Hvala Bogu, da so z nami tudi zdrav razum, tehniška vednost in baron Schwegel! Razum potegne na zemljevidu od slapa Radovne črto skozi Hom na Podhom, od Podhoma na Rečico, kjer je projektovan kolodvor Gorje-Bled in slednjič od tod skozi Zako na Bohinjsko Belo in z začudenjem bo opazil, da je popolnoma ravna, torej najkrajša. Ako pa napravi črto od slapa, — drugej itak ne kaže graditi mosta za železnico čez Radovno, ker je drugej skoraj neizvedljivo, — okrog Homa na Muže, od tod za blejsko pokopališče, potem čez Zagorice, Želeče, Milno na Bohinjsko Belo, pripoznati bo moral vsak, da bi se reklo tako, kakor poslanec Pakiž: Akul žvota v aržet. Zdravemu razumu pritruje z vso svojo odgovornostjo tehnična veda, ki se je že opetovano prepričala, da ilovnat, z vodenimi žilami prepreden svet od šuma do Muž, od Želeč do Bohinjske Bele onemogoči še navadno cesto, kaj pa še železnično progo. Troški za napravo te proge bi bili petkrat višji, kakor kratka predora skozi Hom in Zako. Druga tehnična nezmisel se razvidi tudi iz zemljevida generalnega štaba. Še svet za rečiško cerkvi je merjevemc prenzek, da so morali nalašč ovinek napraviti v projektu, akoravno bodo nivo kolodvora vzdignili z nasipom. Rečiška cerkev je kotirana kot najvišja točka z 559 m in Želeče s 498 m. Razlike je torej 61 m. Kje naj premagajo tehniki to nižavo? Kaj pa poreče k temu baron Schwegel? Pobahal se je baje, da mu ne bo treba nikdar kočije, če se bo odpeljal ali pripeljal z Dunaja v Grimšiče po novi prog. Pa da ne bo hodil celo uro peš od Želeč v svoj grad ali nazaj? To naj verjame, kdor more. Raje verjamemo Gorjanci, da prestavimo sodišče in okrajno glavarstvo iz Radoljice na hribček tik istega imena. Kaj pa so Radoljčani zakrivili, da nimajo lastnega kolodvora? Dognalo je pri železničnem projektu, da osebni promet ne reši nobene železnične izgube, pač pa voznina blaga. V tem oziru ste pa, Blejci, brez Bohinjcev daleč za nami. Mi zvozmimo že sedaj v Lesce na leto najmanj 600—700 vagonov lesa, oglja, čreslja, desk, sadja in fižola, iz Lesca pa kakih 100 vagonov trgovskega in industrijskega blaga. Vaš izvoz se pa ne šteje na vagone,

ampak le na cente, dovoz je pa tudi neznatno višji ko naš. Osebni promet Vaš je opravičeno višji ko naš, pa le glejte, da Vas tudi v tem obziru ne oškodujemo. Le vrlo napredujte, da Vas ne dohitimo. Naše mnenje je pa še to, da bi si Vi s kolodvorom v Želečah le sami sebi škodovali. Napraviti si znate to sramoto, da bodo potniki namenjeni proti Ljubljani peljali se mimo Vašega zaželenega kolodvora z vozom naravnost v Lesce, ker jih ne bo stalo nič več, prihranijo si pa morda celo uro časa in dvakratno prekladanje iz vagona v vagon. Lesce so itak že vaša postaja, glejte raji, da si pridobite še jedno postajo, ki bi bila Vaša in za jedno naša. Dve je vedno več ko jedno. Tujci prihajajo na Bled iz vseh štirih vetrov. Južne ptice dohajale bodo iz Trsta, Laškega in Gorice skozi Bohinj, severne in zatočne goste dovažala bo železnica čez Karavanke v Gorje, gostje z iztoka bodo pa še vedno raji izstopali v Lescah. S tem si ne oškodujete ne le nič Vašega dosedanjega fjakarenja, ampak ga šele podvojite, in to je važen zaslužek za domačega kmeta. Nam Gorjancem pa privoščite, da bomo odkladali svoje težko blago mesto v Lescah že v Gorjah. Do tje bomo lahko še več nakladali, ker je vedno navzdol in se nam ni bati leških klancev in Bitinja. Zako pa pustimo. Brez zamere.

Iz St. Vida nad Cirknico, 8. maja. V »Slovenca« št. 90. t. l. je dopis, s katerim skuša neki dopisunček pred javnostjo oprati tukajšnjega župnika Janeza Lovšina, trdeč, da je vse zlagano in hudobno obrekovanje, kar sta svojedobno poročala o tem zasluženem župniku »Slovenski narod« in »Rodoljub«. Liguorijanska metoda nam je pa takoj izdala očeta tega dopisa, zakaj le osebe v gotovi uniformi so zmožne tako debelo lagati, kakor laže dopisunček v »Slovenca«.

Piše namreč, da je svojedobno župnik Lovšin tukajšnje učiteljstvo denunciral na c. kr. okrajni šolski svet, pri temu denunciranju pa poročal le stvarne reči, kar se je s pričami dokazalo. Prosimo vas, gospod dopisunček, navedite z imenom samo eno pričo od svojih 25 prič, katera je vaša stvarna poročila s prisego potrdila. Morda ste mislili, da bodo vaše priče po liguorijansko pričale, toda hvala Bogu, ljudstvo ima vključno slabim duhovniškim vzgledom, še vedno toliko vere in bogaboječnosti, da se boji po krivem priseči in pričati. To je faktum, katerega ne ovrže nobena sila. C. kr. sodišče I. in II. inštanca pa je Vam gospod dopisun pritisnilo na čelo pečat ostudnega obrekovanja in podlega denunciranja v znamenju 40 kron in sodnih stroškov, vključno zagovarjanja gosp. Vencajza.

Nadalje piše tudi, da se mu čudno vidi, da Št. Vidski župan ni nič vedel za reči, katere je župnik Lovšin denunciral. Da ne bode dolgo v temi slepe miši lovil, mu povemo javno, da župan zato ni vedel za tiste stvarne reči, ker se 1. nikoli zgodile niso, 2. ker ga ni še razsvetlil Šusteršičev sv. Duh in 3. ker župan ne izprašuje in ne veruje besedam starih klepetulj, kakor dela isto dopisun.

Čudno se pa nam vidi to, da Št. Vidski župan ni izvedel, da je župnik Lovšin lansko leto pobiral po hišah doneske za smodnik, in za ta nabrani denar potem kupil nekaj smodnika in žganja, nabral na predvečer sv. Cirila in Metoda nekaj mladih fantov in dekličev, peljal iste na neki grič, kjer so morali fantje iz možnarjev brez vednosti županstva streljati, medtem ko je župnik Lovšin prepeval in pil z dekličmi žganje skoraj do polnoči. To so stvari za katere bi moral župan vedeti, ne pa za fakta katera se nikoli zgodila niso. Resnici na ljubo se mora konstatirati javno, da je gola fakična resnica kar sta o župniku Lovšinu poročala »Slovenski Narod« in »Rodoljub«, in tega ne ovržeta ne svetohlinski »Slovenec« ne smrdljivi »Domoljub«. Prihodnjič kaj več. **Resnicoljub.**

Iz Kamnika, 8. maja. Kamniška podružnica Slov. plan. društva priredi dne 12. t. m. izlet k sv. Ambrožu (1086 m) nad Cerkljami pri Kamniku. Planinska pravljica o kozlu Zlatorogu v Triglavskem pogorju pripoveduje dokaj mikavno, kako so planinske Vile ondotnega pogorja prečarale Zlatoroga zoper vsako nezgodo, ki bi ga utegnile doleteti, tudi zoper lov-

čeve kroglo, ker bi iz Zlatorogove krvi izrasla Triglavska roža, ki bi mu ozdravila takoj vsako rano, ako je pokusil le en rožni list ali cvet. Govori se in človek bi skoraj še komu verjel o tem, če bi ne bil bolj poučen in izkušen, da današnja doba ne vstvarja več ne planinskih ne drugačnih pravljic. Ne, turist tega ne verjame, kajti on ve natanko, da se pravljice vedno porajajo, še lepše in po- učljivejše, nego so se v minoli bajni dobi. Če ni v planinskem svetu planinskih Vil, kakeršne se bile o Zlatorogovem času, prihajajo dandanes na planine nižinske in dolinske Vile iz mest, trgov in vasij, torej iz dobe realnosti in resnice. Te Vile so naše turistinje, ki so gotovo posebno izbrane, izvoljene izmed stotisočev v kraljestvu turisticke. Da bi se malo odpočili in okrepčali v bajnem svetu planinskih Vil, priredi Kamniška podružnica S. P. D. svoj prvi letošnji izlet v nedeljo, dne 12. t. m. k sv. Ambrožu nad Cerkljami in Šenturško goro pri Kamniku. Ker kaže, da se vreme dotlej lepo ubriše in ustanovi, vabimo na ta izlet turistinje, prijateljice in prijatelje planin, upajoč, da jih pride dolga, dolga vrsta. Sv. Ambrož je vas na najjužnejši košeni Kriške planine v Cerkljanski občini pri Kranju. Vas ta ima cerkvico, posvečeno sv. Ambrožu tistemu hudemu škofu in pevcu Semkaj, h cerkvici dovede nas naš izlet.

Najbrž je razgled od tod najdivnejši v vsem našem planinskem svetu, kolikor ga leži v absolutni višini 1086 m.

Kogar bode mikalo pogled naš prekrasni planinski svet malo višje, pogodi najboljši, ako stopi še eno uro (ali zdaj pet četrte ure) dalje, da pride na Kržišče, visoke 1647 m, od koder se mu odpre neprimerljiv razgled s tako nizke višine. Govoriti nadalje, kakšen razgled da je od teh krajev, ni verno, saj zvedo udeleženci najboljše sami, peto nedeljo po Velikinoči. Izletniki iz Kranja, Radovljice, Cerklj ali okolice imajo najbližnji pot skoz Cerklje in v obližju Viženčarja.

Iz Kamnika odrinemo v nedeljo okolo šestih zjutraj, v treh urah bomo že lahko pri sv. Ambrožu. Pot je iz Kamnika in Cerklj zložen, nikjer ni nobene nevarnosti.

Kdor pride v Kamnik dne 11. t. m. v soboto z večernim vlakom, da bi se pridružil tukajšnjim izletnikom, se blagovoli oglasiti v hotelu Fišerjevem, ker tam se snidemo vsi. Pri cerkvenosti sv. Ambroža se dobo zdaj samo še izvrstno mleko, surovo maslo in voda. Zato naj udeleženci izleta blagovolijo nekaj živila s seboj prinesiti. Skuha ali speče se pa lahko pri cerkvenosti, kdor bi imel kaj pripravljenega za to.

Ker vozi od 1. dne t. m. že nedeljski vlak iz Ljubljane v Kamnik in nazaj odpotujejo lahko ljubljanski udeleženci iz Kamnika ob osmih 40 minut zvečer.

V sredi majnika izlet k sv. Ambrožu ni mi prežgodaj, ker je tam pravzaprav podplaninski kraj, koder že zeleni trava po košeninah in brsti drevje po brdih. Vato se nadejamo, da prihihi tudi mnogo ponosnih nižinskih Vil k sv. Ambrožu v nedeljo, dne 12. t. m.

Iz Kostanjevice, 8. maja. (Nekaj o naših kolesarjih.) Prišel je zopet čas kolesarjenja. Nimamo sicer nič proti istemu, opomniti pa moramo kolesarje na previdno ravnanje. V zadnjem času zgodilo se je ravno v našem kraju opetovano, da je kolesar podrl otroka vsled neprevidne vožnje. Nekateri kolesarji vozijo v ovinkah naglo, ne da bi zvonili, in da vozijo v gradu celo po hodniku do stopnic. Dne 5. maja t. l. povozil je neki kolesar na gladki cesti 6letnega sinčka notarskega sollicitatorja in zastopnika banke »Slavije«, Josipa Christofa, da mu je ta brez zaveden na cesti obležal. Takemu neprevidnemu kolesarjenju treba je v okom priti. *

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. maja.

— **Osebnosti.** Za okrajna šolska nadzornika na Sp. Štajerskem sta imenovana nadučitelj v Slovenjem gradu gosp. Ivan Dreflak za šolske okraje Ptuj, Ormož, Rogatec, Ljutomer in Zg. Radgona, in učitelj v Rogatecu g. Alojzij

Schechel za šolske okraje Slovenji gradec, Marenbreg, Šoštanj in Konjice.

— **Dobrodelni bazar.** Ker se je naknadno sklenilo, da se programi ne bodo tiskali, priobčujemo na tem mestu razdelitev sodelujočih dam na posamezne paviljone. Šarkuterija. Gospe: Pavla pl. Blažekovič, baronica Betty Gall, Ninka Luckmann, Serafina Zeschko; gospice: Ida Belli, Marta pl. Hollega, A. in M. Povše. Slaščičarna. Gospe: Milica Hribar, Sabina Ranth; gospice: Ema Friedrich, Zora Lenarčič, Jela pl. Lukanc, Milka Papež, Toni Priboschitz, Olga Riedlinger, Elinor Vok. Čaj. Gospe: Julija Ferjančič, Giulia Righetti; gospice: Mici pl. Lukanc, Valerija Mühleisen, Aria Wiesthaler. Šampanjec. Gospe: Ana Christoph, Adelina Kosler, Franja Tavčar, Maria Wettach; gospice: Vida pl. Bleiweis, Alma Souvan, Jela baronesa Zois. Umetnine. Gospe: Melitta Gasteiger, Lea Knez, Ana Schmidt, Marija Zupanc; gospice: Elsa Castel, Stefanija Hieng. Srečolov. Gospe: Pavla Röger, A. Stainl; gospice: Vera Gressl, Toni Riedlinger, Mici Starč, Vera iu Mária Vencajz. Cvetke. Gospice: Mira Dev, Anica Ferjančič, Mici Fischer, A. in F. Lesig, Mici Papež, Mici pl. Riedl, Ida Ravnikar, Pavla Vodušek, Erna Zeschko. Vino in pivo. Gospa Fernande Majaron; gospice: komtesa Baldasseroni, Maja Bamberg, Louisa markiza Gozani, Luigina pl. Höchsmann, Hana Schulz, Vera in Gita Souvan. Tobak. G. Mira Praunseis; gospice: Marija Gressl, Ana Handel, Pavla in Sylva Luckmann, Faneta Prosenc, Marija Priboschitz, M. Samec. Pri srečolovu bode stala srečka 20 vin. Na 1000 praznih listkov pripada 20 dobikov. Potem se bodo pa dobivale tudi vrečice po 5 kron, v katerih bo na 150 praznih listkov jeden gotov dobiček. Predmeti, ki se bodo dobivali pri tem, so v veliki večini uprav dragoceni. — Omenjamo še, da se je včeraj pomotoma poročalo, da bode pri cvetkah prodajala tudi ekselencia gospa baronica Heinova.

— **„Žlindra v državnem zboru“.** Pod tem naslovom je izšla v založbi »Narodne tiskarne« brošura, ki obseza vso razpravo državnega zbora o žlindri in dr. Šusteršiču. Ta brošura, ki šteje 72 tiskanih strani, se dobiva v »Narodni tiskarni«. Cena je neverjetno nizka. Izvod stane namreč 20 vinarjev. Kdor naroči 100 izvodov, jih dobi za 10 kron, torej po 10 vinarjev komad. Napravili smo te brošure 38.236 iztisov, ravno toliko, kolikor je pri državnoborski volitvi dobil dr. Šusteršič glasov. Brošura mora mej narod, ljudstvo naj spozna, kakšnega poslanca mu je duhovščina vsilila v osebi dr. Šusteršiča, spozna naj s tem tudi, kako ožlindrana je slovenska duhovniška stranka. Prosimo torej vse somišljenike, naj delujejo na to, da se kar mogoče mnogo te brošure razpeča.

— **Umrli** je v Ormožu gosp. dr. Ivan Petovar, odvetnik, v 78. letu po dolgi bolezni. Pokojnik je bil blag rodoljub, ustanovitelj čitalnic v Ptuj in Ormož. Bodi mu zemljica lahka!

— **Kmetijsko-kemično preskušališče za Kranjsko v Ljubljani** razpošilja poročilo o delovanju leta 1900, iz katerega posnamemo sledeče: V poslovnem letu se je število doposlanih poskusov pomnožilo; v prejšnjem letu je bilo poslanih v preiskavo 400 predmetov, v letu 1900 pa 419, za katere je bilo potrebnih 2000 posameznih določil. Delovanje je bilo mnogovrstno; znanstveno so se preiskovali doposlani predmeti, in izvrševali so se praktični poskusi in znanstvena dela, vršila so se predavanja, odgovarjalo se je na vprašanje in objavljala so se strokovna sporočila v časopisih. Preiskave doposlanih predmetov so se pečale s kmetijstvom, z živili in užitninami, kakor tudi v obrtni in industrijske namene. V kmetijske namene je bilo poslanih 161 predmetov živil in užitnin 204 in v obrtni in industrijske namene 54 predmetov. Glede izvrševanja praktičnih poskusov in znanstvenih del se je pečal zavod s kemično preiskavo kranjskih (dolenjskih) vrst vina in prsti na gorenjski ravnini, nadalje s praktičnimi poskusi na ljubljanskem barju in poskusi glede pridelovanja hmelja na Kranjskem. Nadalje je imel ravnatelj dr. E. Kramer šest strokovnih predavanj, v časopisih objavil je tri večje znanstvene

razprave in več manjših sporočil kmetijske vsebine, dajal pojasnila na razna strokovna vprašanja ter oddajal mnenja sodnim oblastim itd. Iz vsega se razvidi, da je zavod jako potreben, in da dobro napreduje.

— **Učiteljstvo na Bledu.** Piše se nam z Bleda: Z veliko radostjo smo zaznali, da je »Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev« sklicala svoj XIII. občni zbor na Bled. Občni zbor se bo vršil o Binkošti, torej ob času, ko bomo zamogli udeležnikom in udeležnicam zborovanja v vsakem oziru na roko iti. Blejci so resnično ponosni, da si je učiteljstvo izbralo ravno »kinč nebeški«, naš divni Bled, za kraj občnega zbora, ker vidimo v njih buditelje naroda in jih spoštujemo kot razširjevalce naobrazbe. Na svojih tleh hočemo pokazati, kako čislamo narodove dobrotnike, slovensko učiteljstvo.

— **17 oseb znorelo.** »Soča« piše: V Vidmu je zbolel neki človek. Mesto zdravnik so poklicali necega čudodelnika brez kalomona. Ta je razodel strmečim sorodnikom, da bolnik prav za prav ni bolan, marveč da je — obseden. Polno hudičev ga trpinči! In zgrabili so palice ter preganjali hudiče iz revnega »obsedenca«. Strašno so ga pretepli in pobili, a pri tem je znorelo 17 sorodnikov od strahu pred hudiči. Zdaj se peča sodnija s tem žalostnim slučajem verske blaznosti. Take sadove še dandanašnji rodi klerikalna vzgoja.

— **Čudna dogodka župnika Jurizze.** Župnik Jurizza se je vračal nekega dne na večer od neke domov v Rojan pri Trstu. Ko je šel v Rojanu mimo nekega zidu, katerega ravnokar zidajo, zaslišal je za zidom neke čudne glasove, ki so ga tako prestrašili, da je takoj stekel na policijski inšpektorat in naznanil, da za tistim zidom prežijo njemu sovražni Slovenci, ki ga hočejo napasti. Hitro se je napotila tjakaj redarska patrulja, za katero je nekoliko oddaljeno previdno korakal župnik Jurizza, oziraje se v strahu na desno in levo. Patrulja se je natihoma približala določenemu mestu in res je zapazila za zidom skrita dva individua, ki sta nekako čudno lamentirala... bila sta — maček in mačka. Da, da, strah ima velike oči!

— **Obsojen surovež.** Iz Celovca se nam piše: Kakor se je svoječasno poročalo, udaril je podčastnik (četovodja) huzarskega polka št. 6, Aleks Vodi nekega huzarja s sabljnim ročnikom trikrat tako močno na prsa, da se je vojak takoj zgrudil mrtev na tla. Te dni vršila se je kazenska obravnava proti navedenemu podčastniku pri tukajšnjem garnizijskem sodišču, in je bil isti obsojen na pol drugo leto težke ječe in ob jednem degradiran. No, to kazni si je surovež pošteno zaslužil.

— **Barnum & Bailey — nebroj atrakcij.** Največja razstava na svetu se imenuje to skupno, kar pripeljeta Barnum & Bailey dne 30. maja v Ljubljano, zakaj s cirkusom so združene še vsakovrstne druge reči, ki so vse velezanimive. Razstavile se bodo stvari, ki so vse presenetile, ki so jih kje videli. Redne predstave se vrše v glavnem šotoru, poleg tega bo pa še več drugih šotorov, kjer bo menažerija, kjer bode videti vsakovrstne žonglerje, čarovnike in druge posebnosti. Predstava se vrši v treh manežah, na dveh dirkališčih in v zraku. Sodelujejo vsakovrstni akrobati, atleti, komiki, klovnji, 70 dresiranih konj, potem mnogovrstni slovi, medvedovi, velblodovi in drugih živali. V menažeriji bo mnogo divjih živali videti tudi takih, katerih ni v zooloških vrtih. Vrh tega bo videti vse polno ekscentričnih raritet. Vse to se pripelje v Ljubljano v 67 železniških vagonih.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: S 1. majem se je v mestnih ljudskih šolah uvedlo, da se morajo učenci po dvakrat na teden jutraj že pred 7. uro zbirati v šolskih sobah, da potem skupno odidejo v cerkev. Torej morajo otroci (po 7—8 let stari!), ki bolj zunaj mesta stanujejo, že pred 6. uro vstati in so potem do 11. ure v šoli! To gotovo ne odgovarja pedagoški načelom, ker ni mogoče, da bi bil otrok v teh letih toliko ur neprestano pazljiv in miren. In ne samo to. Otroci, ki morajo kmalo po 6. uri zajutrkovati, se gotovo do 11. ure utrudijo, in ni zdravo, ako so celo dopoldne lačni. Ne vemo, zakaj se ta nežna mladina tako zgodaj vodi

v cerkev?! Nismo zoper to, da učenci hodijo k maši, ali da se jih ob tako zgodnji uri podi v cerkev, in da morajo potem celo dopoldne v šoli sedeti, to pa odločno obsojamo. Čudno, da mestni šolski svet to odobruje, in da se nič ne ozira na mladino — in na lokalne razmere!

— **Tamburaški klub „Krim“ Viške in Glinške čitalnice** priredi v nedeljo 12. maja t. l. v salonu g. Trauna na Glincah tamburaško majnikovo veselico z tamburanjem, šaljivo pošto in se ponavlja na splošno željo prvokrat prav dobro uspela dramatična veseloigra »Bob iz Kranja«, končno sledi ples. Ustopenina 15 krajca. za osebo. Začetek ob 5. uri popoldan.

— **Prvi roj.** Dne 5. maja t. l. je imel čebelar in posestnik Jožef Lovrih, po domače Česnjevar v Mengešu, v župniji Primskavo v političnem okraju Litija, prav izvrsten prvi čebelni roj.

— **„Mlekarska zadruga“** z omejenim poročtvom ustanovila se je v Zagorju na Pivki. Ta zadruga je eminentne važnosti za zgornjo Pivko, ker je začetek umne živinoreje, od katere bode Pivčan v prihodnje moral živeti. V predstojništvo so voljeni: gg. A. Domicelj ml. predstojnik, R. Horvat tajnik, A. Domicelj st. blagajnik.

— **Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu** priredi v nedeljo, dne 12. t. m. ob 4¹/₂ uri popoldne v »Narodnem domu« v Barkovljah koncert z bazarjem. Sodelujeta vojaški orkester in pevsko društvo »Adrija«. Veselica se vrši o vsakem vremenu.

— **Cepljenje.** Od dne 23. maja letos počenši, se bodo vsak četrtek ob dveh popoldne brezplačno cepile kozé, v veliki dvorani »Mestnega doma«.

— **V Ljublanico je pedel** včeraj popoldan na Francovem nabrežju 12letni šolski učenec Milan Velkavrh, ko se je ob bregu igral in mu je naenkrat prišlo slabo. Deček se je že potapljaj, ko je skočil za njim poslovođa uradniškega konsumnega društva Oroslov Fugina in ga rešil. Fugina je bil popolnoma obleden. Ker je bila voda velika in je napolnila obleko, so pri plavanju začele Fugino zapuščati moči in je bil že sam v nevarnosti, da se potopi z dečkom vred. V tem hipu je priletel na pomoč poštni uradnik Franc Ambrožič in mu podal palico, ter mu pomagal, da je prišel h kraju. Deček Milan Velkavrh je baje epileptičen.

— **Izgubljene reči.** Nekje v mestu je izgubila neka dama zlato uro in kratko zlato verižico. Na poti od Dolenjskega kolodvora po Dolenjski in Karlovski cesti in po Sv. Florijana ulicah od Starega trga je izgubila neka gospodična srebrno žensko uro.

— **Z vozom na tla podrl** je včeraj zvečer na ovinku Sodnijske ceste in Kolodvorskih ulic izvošček I. P. hlapca Fr. Gerčerja in ga vlekel z vozom do Boštjančičeve hiše. Raztrgal mu je suknjo in hlače, in zdrobil uro. Izvošček je vozil naglo.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 28. aprila do 4. maja kaže, da je bilo novorojencev 21, mrtvorojenci 4, umrlih 26, mej njimi jih je umrlo za otročico 1, za tifuzom 2, za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 16. Mej njimi je bilo tujcev 6, iz zavodov 11. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za otročico 1, za škrlatnico 4, za tifuzom 5, za vrtatiko 3 za influenco 1 oseba.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Telefon števil. 99. Od 3. do 9. maja je dela iskalo 16 moških delavcev in 49 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 10 moškim delavcem in 51 ženskim delavkam. 97 delavcem je bilo 60 odprtih služeb nakazanih in v 45 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 11 moških delavcih in 34 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 9. maja je došlo 1054 prošenj za delo in 935 deloponudb, 1726 delavcem je bilo 1019 odprtih mest nakazanih, in v 647 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 krojaški pomočnik, 2 stavbena mizarja, 1 marker, 1 občinski sluga, 5 konjskih hlapcev, 1 mesarski vajenec, 1 prodajalka za trgovino z mešanim blagom, 4 natakarice, 3 gostilniške kuharice, 5 deklic za vsako delo, 3 deklice k otrokom, 2 kuhinjski deklici, 4 deklice za kmetijska dela, 3 postrežkinje. Službe iščejo

1 majar, 1 klepar, 1 točaj, 1 portir, 3 blagajničarke z kavcijo, več finih poslov za letovišča. Oddati je več manjših stanovanj in mesečnih sob. Iščejo se stanovanja z 3—5 sobami.

— **Corrigendum.** V včerajšnji notici: »Glas iz občinstva« se je po pomoti tiskalo »listnato drevje« mesto »iglato drevje«, kateri »lapsus pennae« so cenjeni čitatelji itak že sami popravili blagovolili.

* **12.000 ogrskih dijakov akademikov** je poslalo predsedniku Krügerju krasno spomenico v ogrskem in holandskem jeziku. Na spomenici je ogrski in transvaalski grb.

* **14.251 otrok** imajo Angleži ujetih. Angleški vojni minister Brodrick je namreč sporočil, da je sedaj 23.080 Burov ujetih, in sicer 2745 mož, 6083 žensk in 14.251 otrok. Za Angleže ni torej nobena umetnost, delati burske ujetnike. Nasprotno pa so izgubili Angleži 63.498 mož. Ako se prištejejo še bolniki in ranjenci po bolnišnicah, imajo Angleži torej vsaj 110.000 mož na listi izgub.

* **Originalen kip — Hugota.** Slavni francoski kipar Rodin je napravil kip francoskega romanopisca Viktorja Hugota — docela golega, kakor so predstavljali Grki svoje bogove. Kipar Falguière pa je predstavil Hugota tudi nagega, in sicer z liro v rokah, z lovorjem okoli čela in sedečega na konju Pegazu.

* **Brivčeva osveta.** Iz Budimpešte poročajo: V Terökovi je izvedel brivec Stefan Valko, da ima notar Aleksander Kohn z njegovo ženo razmerje. Ko se je prišel Kohn k Valku brit, mu je brivec prerezal z britvijo vrat, nato pa je umoril še ženo in samega sebe.

* **Dvoboj z eno roko.** Jacques Sarcey, 22letni sin umrlega francoskega kritika lista »Temps«, je smatral neki članek publicista Laurenta Tailhada za žaljitev svojega pokojnega očeta. Zato je pozval Tailhada, ki ima le eno roko in je na pol slep, na dvoboj. Prvi je streljal Sarcey, ki ni zadel, Tailhad pa je ustrelil v zrak.

* **Zvezda, ki je ugasnila.** Te dni je zapustila Pariz Marion Morris, najljubša maitresa francoskega cesarja Napoleona III., ter odpotovala v svojo amerišansko domovino, stara 53 let in bolna ter uničena na duši in telesu. Kot 16letno dekle je prišla Marion iz Marylanda v Ameriki na Francosko ter vzbudila s svojo izvanredno krasoto splošno pozornost. Cesarica Evgenija, žena Napoleona III., jo je opazila takoj ter jo vzela na dvor, kjer je Marion postala dvorna dama. Lepotica pa še ni bila štiriindvajset ur v cesarjevi palači, ko je zbudila v cesarju ljubezen. Marion se je dokaj časa branila cesarjevih pozornostij, dasi ga je ljubila. Končno pa je njena volja omagala. Tri leta sta znala Napoleon III. in Marion prikrivati svoje razmerje. A končno je cesarica Evgenija izvedela vendarle, da jo je njena najljubša in najlepša dvorna dama varala. Cesarica je baje najela morilce, ki naj bi spravili lepotico s sveta. Marion pa je zbežala ter prosila cesarico pismeno odpuščanja; in cesarica ji je res odpustila. Ali cesar jo je poklical nazaj v Pariz. Ko je cesar Napoleon padel, je Marion zblaznela, in njeno zdravje je bilo uničeno za vselej. Njena lepota je izginila, in ko je bila bivša cesarica Evgenija zadnjič v Parizu, je prišla Marion k njej prosit odpuščanja. Cesarica je ni mogla spoznati, tako je propadla telesno. Te dni pa se je Marion Morris vrnila v Ameriko, da ondi umre. Baje ne dočaka več prihodnje spomladi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec 10. maja. Občni zbor političnega društva za Slovence na Koroskem je bil slabo obiskan. Vladala je popolna letargija. To je zasluga tistih razdirajočih elementov, ki jih vodi prefekt Podgorc. Žlindrasti župnik Trunk se je predrznil predlagati dru. Šusteršiču zaupnico, pa je sramotno pogorel.

Dobrepolje 10. maja. Ako potrebuje feldmaršal Žlindra »žajfo«, jo dobi po znižani ceni v dobrepoljski »zadrugi«. Živio Tavčar in Plantan! Dobrepolski nasprotniki Žlindre.

Domžale 10. maja.

Svederci pri agitiranju so govorili, koliko bodo g. Žlindra za nas storili; ker pa do zdaj nič še ni, naj se »proč Žlindra« povsod glasi! Tovarniški delavci.

Javornik 10. maja. Slava dr. Tavčarju in napredni stranki! Kličejo Pirčevi volilci v spodbudo omahljivcem »Pri nas je korajža, pri vas je pa ni!«

Potočnik, župan, Jože Vidic, Jurij Šoklič, svetovalec, Jože Skavc, Val. Lipovec, odbornika, Stefan Podpač, trgovec, Lovrenc Noč, posestnik, Ivan Kovalj. Več podpisov še na razpolago.

Kamnik 10. maja. Slava rimskokatoliškemu duhovniku, ki proslavlja svoje sleparijo! Živelja rimska morala!

Stari trg 10. maja. Klerikalni kliki, koja kljubuje pravični sodbi parlamenta, proglašajo žlindrovanje kot dra. Žlindre zaslugo, gromoviti fej!

Starotrški neponikvarji in nepojeti.

Dunaj 10. maja. V današnji seji poslanske zbornice je dr. Ploj interpeliral prezidenta, če se je res z dnevnega reda vinarskega odseka odpravilo poročilo o vinski klavzuli. Prezident je odgovoril, da se doslej na to še ni mislilo. Kakor se čuje, pride stvar v torek ali v sredo na vrsto. Potem je zbornica nadaljevala razpravo o davku na žganje. Govorila sta Choc in Deym. Zbornica bo imela prihodnji teden v ponedeljek, v torek in v sredo sejo, potem pa štiri dni ne bo seje, da se bo mogla v odseku vršiti razprava o predlogu glede vodnih stavb.

Dunaj 10. maja. Zastopniki južnih dežel zahtevajo od vlade, naj se pri vodnih stavbah ozira tudi na te dežele. Ministrski predsednik se je izrekel proti temu, češ, da se z zgradbo druge železniške zveze s Trstom za južne dežele dovolj stori.

Dunaj 10. maja. V klubu konservativnih veleposestnikov je prišlo zaradi vodnih stavb do ostrega nasprotja. Manjšino je vodil princ Schwarzenberg. Večina se je izrekla za solidarno postopanje z mladočeskimi klubom, in se je to že naznanilo ministrskemu predsedniku.

London 10. maja. Sklep francoske vlade, poslati v Tanger vojno ladjo, ker je maroški sultan kršil veljavno pogodbo mej Francijo in Marokom, je angleške politične kroge močno vznemirilo. Časopisje pravi, da je vsled tega položaj postal jako resen.

Narodno gospodarstvo.

— **Okrajna hranilnica in posojilnica v Idriji** je v lanskem letu imela denarnega prometa 1.557.050 kron 40 vin. med letom je pristopilo 55 zadrušnikov. Izstopilo jih je 17 zadrušnikov. Skupaj je bilo koncem leta 662 zadrušnikov z 977 deleži. Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi je bilo koncem leta 1.157.560,39 kron. Stanje vložnikov pa 2478. Povprečno pride tedaj na jednega vlagatelja 467,13 kron. Stanje posojil je znašalo 909.398,48 kron. Naloženega denarja je bilo 237.184,48 kron. Po nasvetu načelnštva in s sporazumljenjem nadzorništva, se je v seji dne 14. aprila 1901 določilo naj se razdelijo naslednje nagrade in podpore: Za uradovanje 2640 K, družbi sv. Cirila in Metoda 100 K, družbi sv. Vincencija v Idriji 100 kron, gasilnemu društvu v Idriji 100 kron, gasilnemu društvu v Žireh 50 K, gasilnemu društvu v Crnem vrhu 50 K, ljudskim šolam v Idriji 100 K, v Žireh 50 K, v Črnem vrhu 50 K, v Godoviču 50 K, v Spodnji Idriji 40 K, v Ledinah 40 K, na Gorah 50 K, na Vojskem 40 K, na Vrh 40 K, v Zavracu 40 K, strokovni šoli v Idriji 40 K, delavni šoli v Idriji 50 K, pomožn. društvu visokošolcev v Gradcu 50 K, bolniški blagajni v Idriji 100 K, dijakom na srednjih šolah iz Idrijskega okraja 500 K, revnim šolarjem v Idriji za knjige 100 K, revnim dijakom na realni v Idriji 300 K, kmetški podružnici v Spodnji Idriji 30 K, donesek za ustanovlj. pokojninski sklad 500 K.

Darila.

Uredništvo našega lista je prejelo:
Za bolnega pesnika g. Jos. M—na: Gospod
župan Ivan Hribar 20 K.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (28—19)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Rešjeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

Vikna nad morjem 505.3 m. Srednji srčni tlak 734.0 mm.

Maj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Vlaga v %
9	8. svečer	737.5	11.5	sl. svzhod	jasno	98.60
10	7. zjutraj	738.4	8.4	sl. jvzh.	megla	98.15
	2. popol.	736.6	11.6	sr. zahod	nevihta	117.95

Srednja včerašnja temperatura 12.8°, nor-
male: 13.2°.

Dunajska borza

dne 10. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.60
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta	117.95
Avstrijska krona renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	117.60
Ogrska krona renta 4%	93.10
Avstro-ogrski bančni delnice	167.1
Kreditne delnice	693
London vsta	240.32 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.50
20 mark	23.51
10 frankov	19.10
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.31

Slovensko akademsko dru-
štvo „Slovenija“ naznanja vsem
svojim članom, starešinam in častnim
članom tužno vest, da je umrl dne 9.
t. m. njen član (1006)

Josip Zupančič

jurist

po kratki, mučni bolezni.
Priporočamo ranjkega v blag spomin!

Ivan Kaučič, hišni posestnik v
Gorici naznanja v lastnem in svojih
otrok imenu, vsem sorodnikom, prija-
teljem in znanecem predušno vest, da je
predraga soproga, preljubljena mati, bla-
gorodna gospa

Pavla Kaučič roj. Mozetič

po kratki in mučni bolezni v Ljubljani
mirno v Gospodu zaspala. (990)

Zemeljski preostanki predrage ranjke
se prepeljejo dne 10. t. m. v rojstni kraj
Solkan, kjer bodo v soboto predpoldne
položeni k večnemu počitku.

Naj v miru počiva!

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znanecem naznanjamo predušno vest, da
je naš ljubček

Hinko

danes zjutraj ob 1/8. uri, v starosti 3
let, po kratki, mučni bolezni preselil se
v večnost.

Pogreb bo v petek, dne 10. maja
ob 1/5. uri popoldne na pokopališču v
v Škofji Loki.

Škofja Loka, dne 9. maja 1901

(999) **Uršula in Franc Splichal.**

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega so-
čutja povodom prebitke izgube svoje
iskreno ljubljene matere, gospe

Jane Kočever

posestnice v Velikih Laščah

izrekam v svojem in svojcev imenu
svojo globoko čuten zahvalo vsem, ki
so nam osebno in pismeno ljubeznivo
lajšali nezno bolelost v tem bridkem
času.

Zlasti me veže dolžnost, izreči svojo
zahvalo prečastiti duhovščini, velece-
nemu uradništvu, slav. gasilnemu dru-
stvu, gg. pevkom in pevcom, gg. uč-
iteljem in šolski mladini, vsem domačim
in mnogoštevilno došlim okoličanom za
mnogobrojno spremstvo k zadnjemu po-
čitku predrage ranjke. (997)

Ribnica, dne 8. maja 1901.

Ana Podboj.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

za trinajsto upravno leto

posojilnice v Ribnici,

registrirane zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 19. maja 1901 ob 4. uri pop.

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo in odobrenje letnega računa za leto 1900.
2. Volitev načelnništva in računskih pregledovalcev za leto 1901 in
3. Slučajni predlogi.

(987)

Načelnništvo.

Varuj

svojo ženo!

Za vsako rodbino najvažnejšo
knjigo v otroških zadevah s čez
tisoč shvalnimi pismi pošilja
diskretno za 90 vin. v avst.-
smarkah (odprto 70 vin.)
gospa **A. Kampa**,
Berlin S. W. 220 Lin-
denstrasse 66.

(300—39)

Damsko kolo

no, se prodaja po ceni.

Kdo? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v
Steyr, v Linc čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri
5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v
Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob
11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel,
Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri
6 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-
Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Ge-
nevo, Pariz, čez Klein-Reifling, v Steyr, Linc, Bude-
jevic, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj.
— Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak,
Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga v Novo
mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m
zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m
svečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja
čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste,
Solnograda, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca,
Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža.
— Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja
čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov,
Plznja, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza,
Geneve, Curiha, Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru,
Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla.
— Ob 4. uri 38 m popoldne osebni vlak z Dunaja,
Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m
svečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Ce-
lovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Ko-
čevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2.
uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m svečer. —
Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki:
Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob
6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m svečer, poslednji
vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri
49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri
10 m in ob 9. uri 55 m svečer, poslednji vlak le ob
nedeljah in praznikih. (4)

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni
opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z ma-
jolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije,
gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki
renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa,
se naravnost pošilja. (923—6)

Razpis natečaja.

V Osilnici ob Kolpi zidalo se bode novo posloje za dvorazredno ljudsko
šolo.

Za to stavbo potrebna dela pri podiranju in kopanju, potem kamnoseška, tesarska,
kleparska, zidarska, mizarska, ključavničarska, barvarska, steklarska in slikarska se
razpišejo s tem v oddajo potom javnega pogajanja.

Dotični načrti, merila, proračuni stroškov in pogoji, kakor tudi vsa potrebna po-
jasnila so pri občinskem uradu v Osilnici ob Kolpi razpoloženi od danes naprej
na vpogled vsakemu in vsaki čas. Glasom proračuna stroškov znašajo stavbni stroški
skupno svoto 19456 K 62 h.

Ponudbe, katerim je napraviti primeren naslov in priložiti varščino v znesku 10%
ponudbene svote naj se vpošljejo brez vseh stroškov najkasneje do včetega 25.
majnika 1901 podpisaneemu odboru v roke njegovemu načelniku Josipu
Ožuru, občinskemu predstojniku v Osilnici.

Vsa prej navedena in samo ta dela oddala se bodo skupaj le jednemu po-
djetniku.

Podpisani odbor pridržijo si pravico proste odločitve glede sprejema te ali one po-
nudbe in bode upošteval sploh le take ponudbe, katere bodo zadostovale navedenim in
razun teh tudi v postavi z dne 26. grudnia 1893 drž. zak. št. 193 označenim pogojem.

Odbor za zidanje novega šolskega poslopja v Osilnici

(969—3)

dne 5. majnika 1901.

„Pri Dolenjcu“, Dolenjska cesta, Ljubljana.

Naznanilo.

Najljubše naznanjam, da sem prevzel trgovino od gospoda **H. Fajdlge** in ob
enem priporočam slav. občinstvu veliko zalogo

vsakovrstnega špecerijskega blaga

in obče znanega **Joštarskega pristnega žganja**, kakor: brinjevec, slivovka,
hruševce, črešnjevce, borovničar i. t. d., vse po najnižji ceni.

Postrežba hitra.

P. n. odjemalcem v Ljubljani pošiljam blago po naročilu brez vsakih stroškov v stanovanje.
Za prav obilen obisk se priporočam (965—2)

Ljudevit Benedik

Ljubljana, Dolenjska cesta št. 8, „pri Dolenjcu“.

Najnižje cene! Solidna postrežba!

Primerna

birmanska darila!

Največja in bogata zaloga
zlatih, srebrnih in nikelnastih ur in
verižic, zapestnic, uhanov, ovratnih
verižic, broš, srčkov, prstanov i. t. d.

Priporočujoč svojo bogato izbero, vabim uljudno slavno
občinstvo na obilen obisk in ogled.

Z velespoštovanjem

(998—1)

Fr. Čuden

urar in trgovina vsakovrstne zlatnine in srebrnine
Ceniki brezplačno, tudi po pošti.